

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Развод И Законна Раздяла](#) > [Austria](#)

Развод и законна раздяла

 Австрия

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Какви са условията за получаване на развод?

Съгласно австрийското право съществуват три форми на развод: развод въз основа на виновно поведение, развод след раздяла за не по-малко от 3 години и развод по взаимно съгласие.

Всеки от съпрузите може да подаде молба за развод, ако в резултат на тежко брачно провинение или поради непочтено или неморално поведение от страна на другия съпруг бракът е разстроен толкова непоправимо, че не може да се очаква възстановяване на характерните за брака отношения.

Ако семейната двойка е живяла разделено в продължение на 3 години, всеки от съпрузите може да подаде молба за развод въз основа на дълбоко и непоправимо разстройство на брака.

При раздяла в продължение на най-малко 6 месеца и ако и двамата съпрузи заявят, че бракът е дълбоко и непоправимо разстроен и се съгласят на развод, те могат съвместно да подадат молба за развод.

2 Какви са основанията за развод?

Главното правно основание за развод е дълбоко и непоправимо разстройство на брака. Разстройство на брака може да настъпи вследствие на тежко брачно провинение от страна на единия от партньорите и по-специално ако единият от съпрузите е изневерявал, извършил е физическо насилие спрямо другия или му е причинил сериозно емоционално страдание. Дори ако поведението не може да се счита за брачно провинение, тъй като се дължи на психично заболяване или подобно разстройство, но въпреки това бракът все пак е разстроен по начин, при който няма изгледи за възстановяване на характерните за брака отношения, или ако единият съпруг страда от силно заразно или отблъскващо заболяване, другият съпруг може да подаде молба за развод. В такива случаи брачният партньор, който подава молба за развод, трябва да докаже предявените основания. В случай че съпрузите са живели разделено в продължение на 3 години, не е необходимо да се доказва или установява виновно поведение.

3 Какви са правните последици от развода за:

3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)

По правило всеки от съпрузите запазва фамилното име, което е използвал по време на брака. Ако при сключване на брак единият от съпрузите е приел фамилното име на другия, той може да възстанови своето предбрачно фамилно име след развода.

3.2 подялбата на имуществото на съпрузите

По принцип съпрузите могат да се договорят да поделят своето имущество по желанието от тях начин. Това може да стане чрез взаимен отказ (законовият режим на разделност на имуществото по време на брака се запазва след прекратяване на брака), чрез подялба на всяко имущество, което е придобито

чрез формална сделка и е обща собственост или чрез прехвърляне на имущество от единия съпруг на другия.

Ако съпрузите не постигнат споразумение относно своето имущество, всеки един от тях може да поиска от съда подялба на определено имущество, което принадлежи на двамата съпрузи. Т.нар. „семеини активи“ и „семеини спестявания“ се поделят между съпрузите. „Семеини активи“ са семеиното жилище и вещите от домакинството, както и всяко друго имущество, което реално е било използвано от двамата съпрузи в ежедневието им по време на брака. „Семеини спестявания“ са всички активи, натрупани от съпрузите по време на съвместния им живот като брачна двойка.

Имущество, което съпрузите са притежавали преди брака или са наследили или са получили като дарение от трета страна, не се включва в подялбата на имуществото, както и всяко имущество, което е служило за лично ползване или за упражняване на професията на единия от съпрузите, включително дружества или дялове в дружества, освен ако те не са инвестиции.

Съдът трябва да извърши справедливо разпределение на активите, като прецени надлежно всички съответни обстоятелства и като обърне внимание по-специално на значението и размера на приноса на всеки един от съпрузите за придобиване на семеините активи, за натрупване на семеините спестявания и за грижите за децата. Приносът на един от съпрузите може да включва предоставянето на издръжка, финансово участие в домакинството, управление на съвместното домакинство, грижи и възпитание на децата, които имат общо, както и всяка друга форма на семеино подпомагане.

3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите

От влизането в сила на 1 юли 2001 г. на Закона от 2001 г. за изменение на Закона за децата (*Kindschaftsrechts-Änderungsgesetz*) разделените родители имат голяма свобода на действие при уреждане на въпросите, свързани с упражняването на родителската отговорност. При развод обикновено двамата съпрузи запазват съвместна родителска отговорност по отношение на ненавършилите пълнолетие деца. Ако родителите обаче желаят да запазят пълна съвместна родителска отговорност, както по време на брака, те трябва да представят пред съда в разумен срок споразумение за основното място на пребиваване на детето. Родителите могат също така да сключат споразумение в съда, съгласно което единият родител носи еднолична родителска отговорност или родителската отговорност на единия от родителите е ограничена до конкретни въпроси.

От влизането в сила на Закона от 2013 г. за изменение на Закона за децата и имената (*Kindschafts- und Namensrechtsänderungsgesetz*) съдът може да предостави на родителите съвместна родителска отговорност против волята на единия или двамата родители, ако прецени, че съвместната родителска отговорност съответства на висшите интереси на детето. В този случай родителите трябва да постигнат споразумение за това при кой родител ще живее детето. Ако съвместната родителска отговорност не е в интерес на детето, съдът трябва да реши на кой родител да предостави еднолична родителска отговорност.

3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?

Съпругът, който носи еднолична или основа вина, трябва да заплати на другия съпруг достатъчна издръжка за поддържане на жизнения стандарт, ако последният не разполага с достатъчен доход от активи или от професионална дейност, каквато може разумно да се очаква, че ще извършва при обстоятелствата. Ако и двамата съпрузи имат вина за развода и не може да се установи кой носи по-голяма вина, съпругът, който не е в състояние да се издържа, може да получи право на издръжка, ако това би било справедливо предвид нуждите, активите и доходите на другия съпруг. Всяко такова задължение се присъжда за определен срок. В случай на развод по взаимно съгласие съпрузите могат да се договарят свободно дали единият трябва да плаща на другия издръжка или дали и двамата съпрузи се отказват от претенции за издръжка.

4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?

Институтът на законната раздяла не съществува в австрийското законодателство.

5 Какви са условията за законна раздяла?

Вж. отговора на въпрос 4.

6 Какви са правните последици от законната раздяла?

Вж. отговора на въпрос 4.

7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?

Австрийското брачно законодателство предвижда възможност за „унищожаване на брака“ (*Ehenichtigkeit*). Бракът се счита за недействителен, ако не е сключен в предвидената форма, ако единият от съпрузите е бил недееспособен, в безсъзнание или с временно психично разстройство при сключването на брака или ако бракът е сключен единствено или основно с цел осигуряване на възможност на единия от съпрузите да приеме фамилното име на другия съпруг или да придобие гражданството на другия съпруг без намерение за установяване на брачни отношения. Бракът е недействителен и ако единият от съпрузите е свързан чрез друг законен брак с трета страна към момента на сключване на брака или ако бракът е бил незаконно сключен между кръвни роднини.

Бракът може да бъде унищожен със съдебно решение, ако при сключването му единият от съпрузите е бил с ограничена дееспособност и неговият законен представител не е бил съгласен с брака; ако единият от съпрузите не е знаел, че встъпва в брак или е знаел, че встъпва в брак, но не е желал да даде своето съгласие за встъпване в брак; ако единият от съпрузите се е заблудил относно самоличността на другия съпруг; ако единият от съпрузите се е заблудил относно някое обстоятелство, свързано с другия съпруг, което би му попречило да встъпи в брак, ако е бил запознат със ситуацията и ако е можел правилно да прецени последиците от брака; ако съпрузите са били склонени да встъпят в брак чрез умишлена заблуда по отношение на съществени факти или са били незаконно принудени чрез заплахи да встъпят в брак.

8 Какви са условията за унищожаване на брака?

Вж. отговора на въпрос 7.

9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?

Ако бракът бъде унищожен, се приема, че той никога не е бил сключван. За прилагането на правилата, уреждащи имуществените отношения на съпрузите при развод, е достатъчно само единият от съпрузите да не е знаел за недействителността на брака при сключването му. Всички деца, родени от брака, ще се считат за законни, дори и след унищожаването на брака.

10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способности за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?

Само съдилищата могат да постановят развод или унищожаване на брак, но проблемите, свързани с развода, могат да се уредят извънсъдебно (напр. чрез медиация).

11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?

Споровете, свързани с развод, унищожаване на брак, съществуването или несъществуването на брак, са подсъдни на районните съдилища (*Bezirksgerichte*). Такива спорове са от изключителната компетентност на районния съд в района на последното обичайно местопребиваване на съпрузите. Ако при подаване на

молбата нито един от съпрузите не е имал обичайно местопребиваване в този район или ако те са нямали съвместно обичайно местопребиваване в Австрия, съдът в района на обичайно местопребиваване на ответника или, ако ответникът няма обичайно местопребиваване в Австрия, съдът в района на обичайно местопребиваване на съпруга, подаващ молбата, или ако няма такова, Районният съд на Централна Виена (*Bezirksgericht Innere Stadt Wien*) има изключителна компетентност. Такива спорове попадат под националната юрисдикция на австрийските съдилища, ако единият от съпрузите е австрийски гражданин, ако ответникът или, в случай на искане за унищожаване на брак от двамата съпрузи, поне единият от тях има обичайно местопребиваване в Австрия, или ако ищецът има обичайно местопребиваване в Австрия и двамата съпрузи са имали обичайно съвместно местопребиваване в Австрия или ищецът е лице без гражданство или е бил австрийски гражданин при сключването на брака. Въпреки че това е изключителна компетентност, може да бъде договорено друго място на компетентност.

Молбите за развод трябва да отговарят на общите формалности за молбите. Молбите за развод по взаимно съгласие, за които се постановява решение в охранително производство, трябва да бъдат подписани от двамата съпрузи. При всички дела трябва да се приложи удостоверение за сключен брак. Препоръчително е също така да се приложат и всички други документи в подкрепа на молбата.

12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?

Възможно е да се подаде молба за правна помощ при бракоразводни дела в съответствие с общите правила относно правната помощ (вж. „[Правна помощ – Австрия](#)“). При бракоразводни производства съществува относително изискване за процесуално представителство, което означава, че страна, която не желае да се яви пред съда лично, може да бъде представлявана само от адвокат.

13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?

Първоинстанционните решения за развод, унищожаване на брак или съществуване или несъществуване на брак подлежат на обжалване пред съответния висшестоящ съд, т.е. окръжния съд (*Landesgericht*), който действа като второинстанционен съд спрямо компетентния районен съд.

Решенията на апелативния съд подлежат на касационно обжалване само ако решението зависи от решаването на материалноправен или процесуален въпрос, който е важен с оглед запазване на правната съгласуваност или правната сигурност или за развитието на правото, например когато апелативният съд се е отклонил от съдебната практика на Върховния съд или няма такава съдебна практика, или тя е непоследователна.

14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?

Такива решения (освен ако не са от Дания) се признават автоматично в Австрия, т.е. без да се изисква каквато и да е специална процедура за признаване в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвлечане на деца (ОВ L 178, 2.7.2019 г., стр. 1) (Регламент „Брюксел IIб“). „Брюксел IIб“ се прилага *ratione temporis* по отношение на производства, образувани след 31 юли 2022 г., и на автентични актове, изготвени и на съдебни спогодби, сключени след тази дата. Старите дела се уреждат основно от Регламент (ЕО) № 2201/2003 („Брюксел IIа“) — регламента, който предхожда „Брюксел IIб“, макар това да позволява и решенията по такива дела да бъдат признавани без специална процедура. По отношение на решенията на Дания все още обикновено се изисква отделно производство за признаване.

15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

Молбата за непризнаване на решение за прекратяване на брак, постановено в чужбина, трябва да бъде подадена до районния съд в района, в който страните имат или са имали последното съвместно обичайно местопребиваване. Ако при подаване на молбата нито един от съпрузите не е имал обичайно местопребиваване в този район или ако те са нямали съвместно обичайно местопребиваване в Австрия, компетентен е районният съд в района на обичайно местопребиваване на ответника или, ако ответникът няма обичайно местопребиваване в Австрия, районният съд в района на обичайно местопребиваване на съпруга, подаващ молбата, или ако няма такова, Районният съд на Централна Виена (*Bezirksgericht Innere Stadt Wien*) (§ 76 от Австрийския закон за подсъдността (*Jurisdiktionsnorm*)).

Производствата се уреждат от Закона за охранителните съдопроизводства (*Außerstreitgesetz*). Съгласно член 31 от Регламент „Брюксел IIб“ заявителят трябва да представи копие от решението и удостоверението, издадено от компетентния съд или орган на държавата членка по произход в съответствие с член 36 от „Брюксел IIб“.

16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

Приложимото право при прекратяване на брак в случаи, свързани с правото на друга държава, се определя от Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета от 20 декември 2010 г. относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла (ОВ L 343, 29.12.2010 г., стр. 10) (Регламент „Рим III“). Правилата относно стълкновението на закони в „Рим III“ имат универсално приложение, което означава, че те се прилагат дори когато правото, което трябва да се приложи, не е на участваща държава членка.

Тази уеб страница е част от [„Вашата Европа“](#).

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

■ Последна актуализация: 12/12/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.